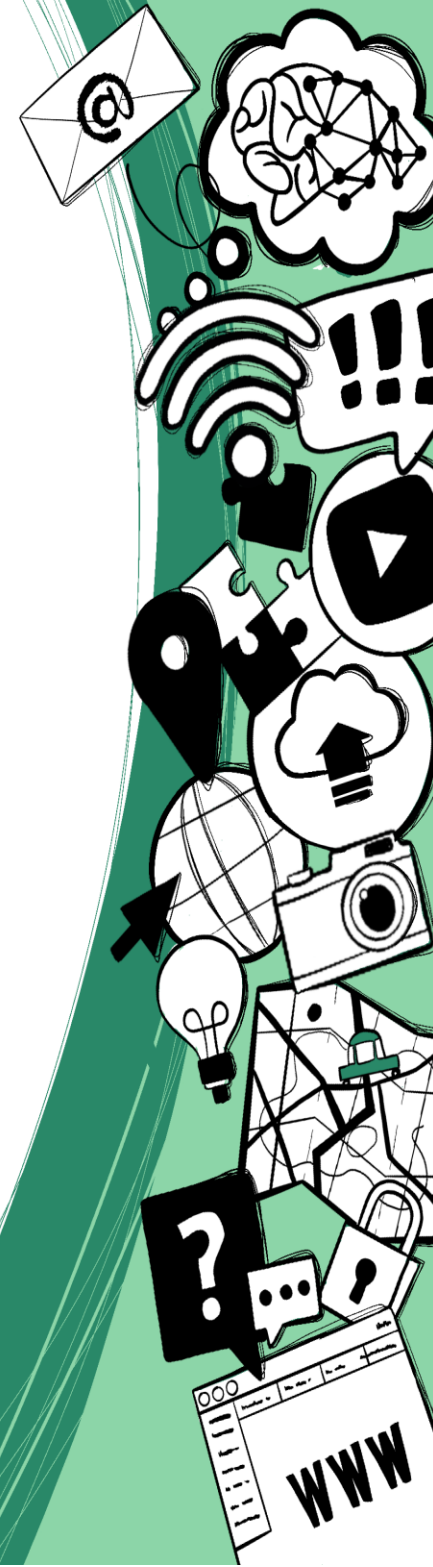

Neuron hálózatok I Alapok

A gondolkodási folyamatok alapjai

Feltehetően az agyunkban zajló összes (gondolkodási) folyamat az egymással hálózatba kapcsolt neuronok aktiválásán alapul.

Ezek a neuronok azonban nem csak rendezetlenül vannak összekötve, hanem az agyterületektől függően különböző módon strukturáltak.

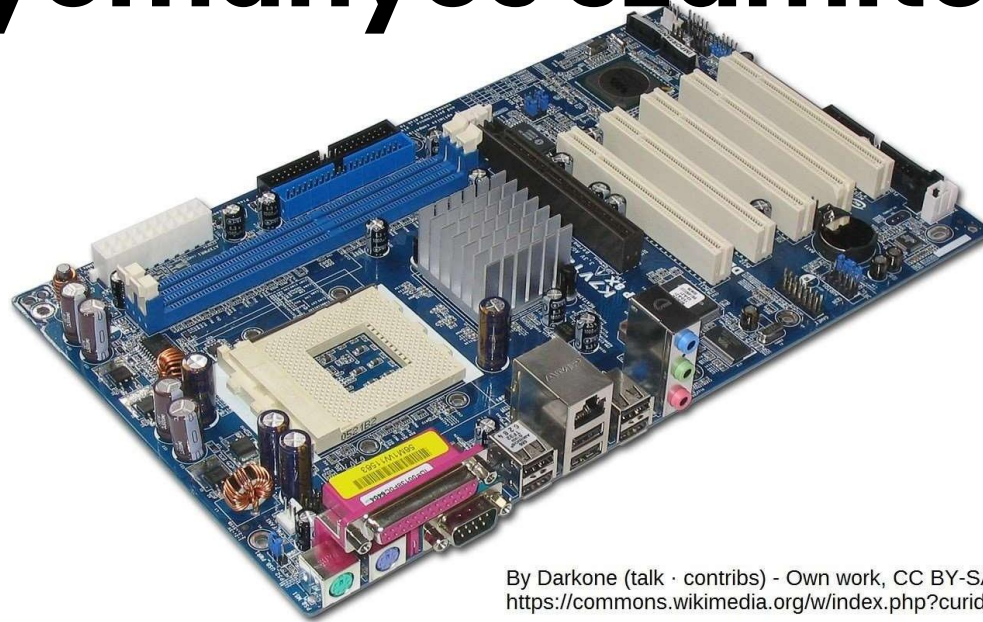
Mesterséges idegi hálózatok

A mesterséges neurális hálózatok megpróbálják lemásolni

- a neuronok tulajdonságait
  - az elrendeződésük szerkezetét (topológiáját)
  - a tanulás folyamatát
-
- Mi az a neurális hálózat?
  - Mi az a neuron?
  - Mi a különbség a hagyományos számítógéphez képest (Neumann-architektúra)?
  - A tanulási folyamatot (visszacsatolás) nem szeretnénk részletezni.

Neuron hálózatok vs hagyományos számítógépek

By Darkone (talk · contribs) - Own work, CC BY-SA 2.5, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=235545>

A hagyományos számítógépekkel (fenti kép) ellentétben az agyban nincs központi feldolgozó egység, hanem számos kis feldolgozó egység dolgozik együtt a gondolkodási folyamatok megvalósításában. Az egyes kis számítógépek csak viszonylag kis feladatokat látnak el, de sokan közülük párhuzamosan dolgoznak.

Feed-Forward Hálózat

Az első példánkban azt fogjuk látni, hogyan old meg egy mesterséges idegi hálózat egy grafikus feladatot. Erre külön hálózattípusok léteznek, de mi egy egyszerű, úgynevezett feed-forward hálózatot fogunk használni. Ez is működik, de egy alkalmasabb hálózattípus növelné a felismerési pontosságot.

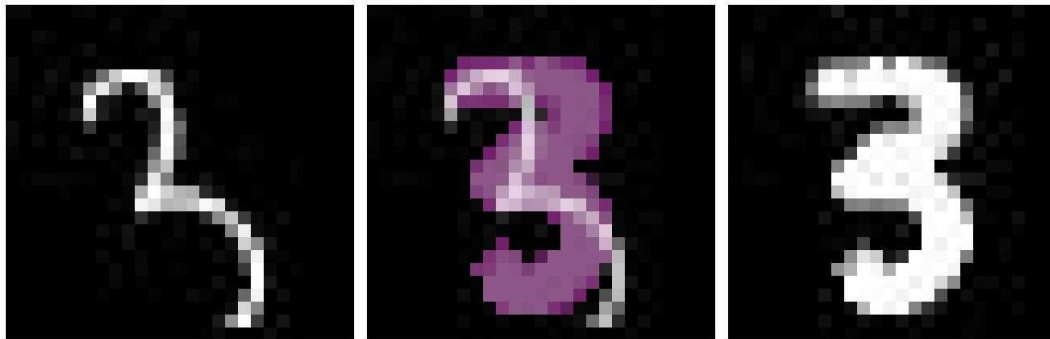

Szám- és karakterfelismerés neurális hálózattal

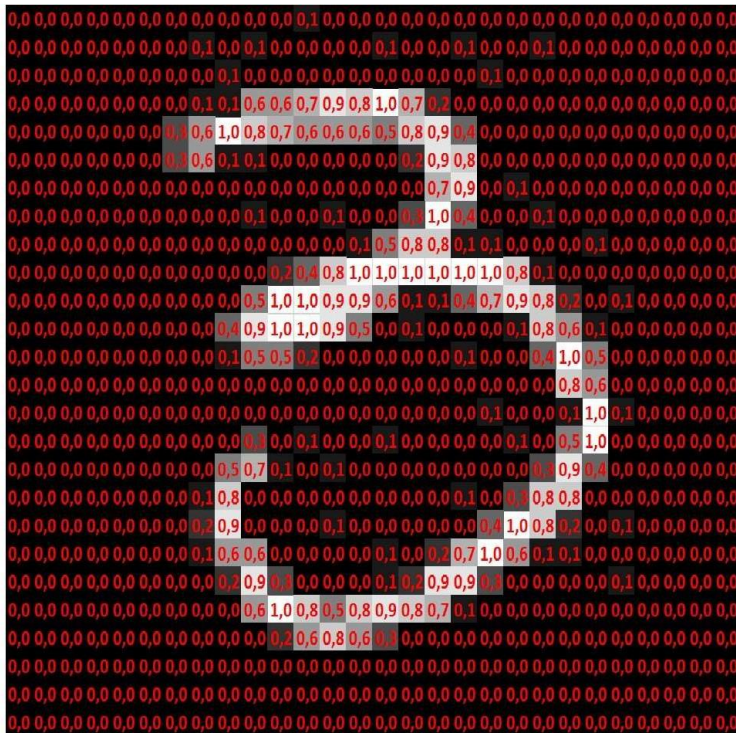
A szám- és karakterfelismerés nehéz feladat. A felismerés a hagyományos programozási módszerekkel nehezen megoldható.

A "3" minden írásmódját fel kell ismerni, első pillantásra a különböző írásmódoknak nincs sok közös vonásuk.

Aktiválás

Úgy járunk el, hogy az egyes képpontok fényerejét aktivációs változóként értelmezzük, és megkérdezzük, hogy melyik aktivációs mintát melyik számnak kell felismerni.

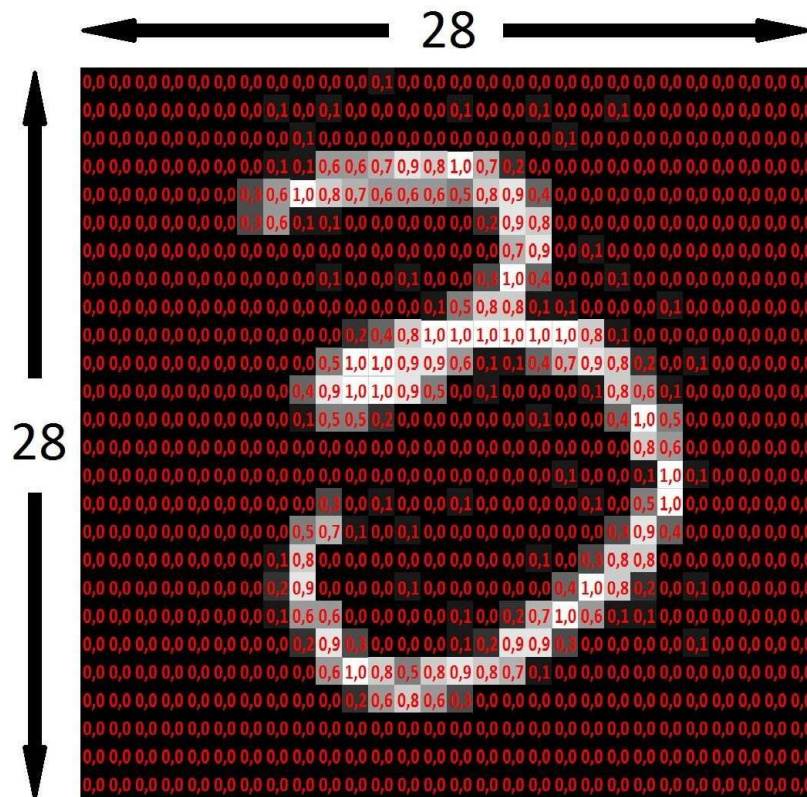

- 0
- 1
- 2
- 3 ?
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9

784 Pixel

A képeink mérete $28 \times 28 = 784$ pixel.

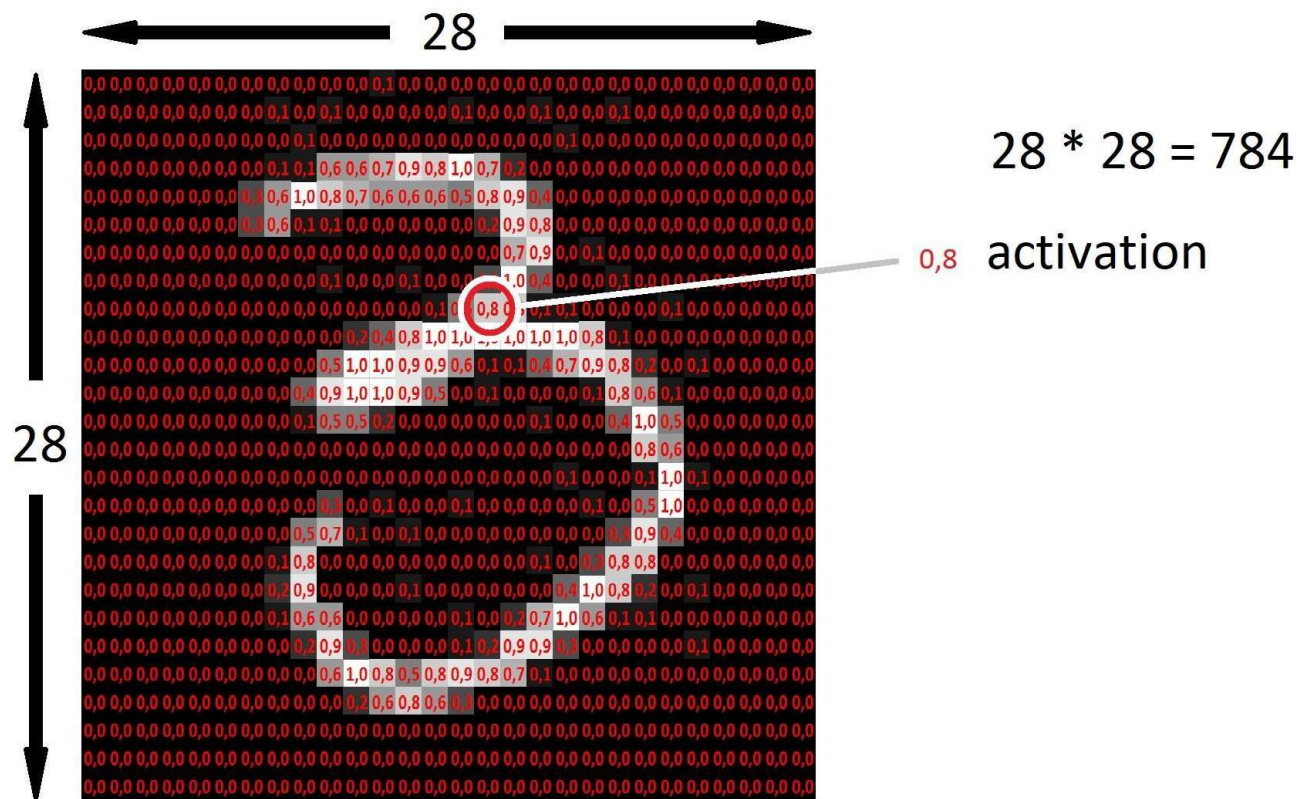
$$28 * 28 = 784$$

Aktiválás

Aktiválásként 0 és 1 közötti értéket használunk.

Neuron

Egy neuron egy kis egység, melynek értéke:

0.8

a small unit with a value

Neuron

Hálózati struktúra

A bemeneti rétegben a bemenetek aktiválásként állnak rendelkezésre.

A hálózaton belül az értékek az egyes neuronok aktivációs állapotait jelentik.

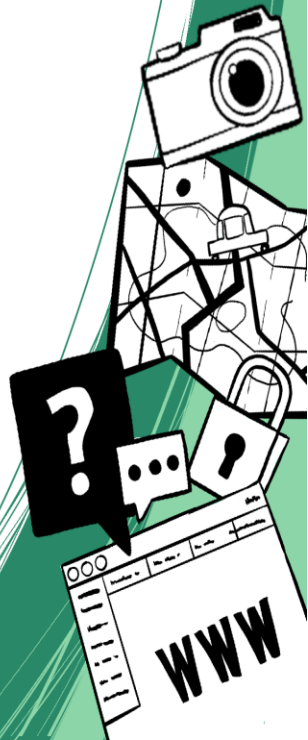
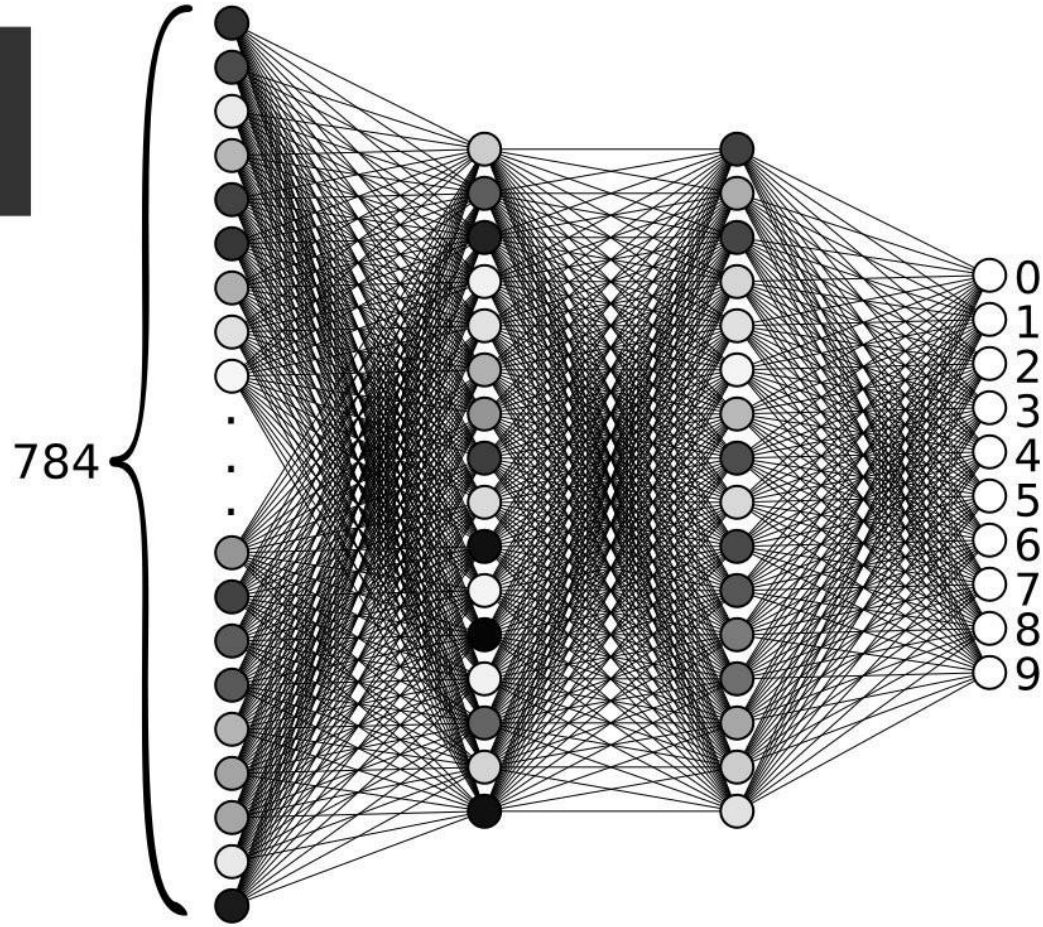
A bemeneti neuronok száma a pixelek számából adódik. A térbeli információk elvesznek.

A második és harmadik rétegben a neuronok száma szabadon megválasztható, és most teljesen önkényesen a 16-os értéket választottuk.

A kimeneti neuronok száma megfelel a lehetséges kimenetek számának.

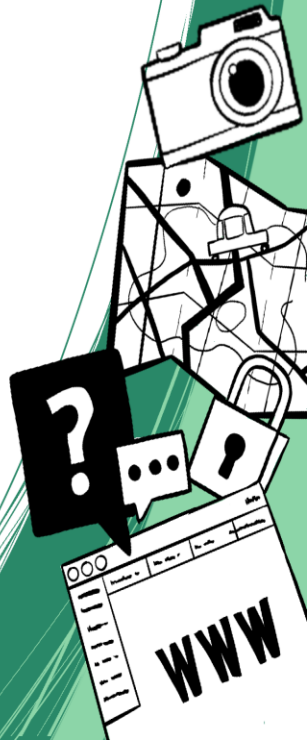
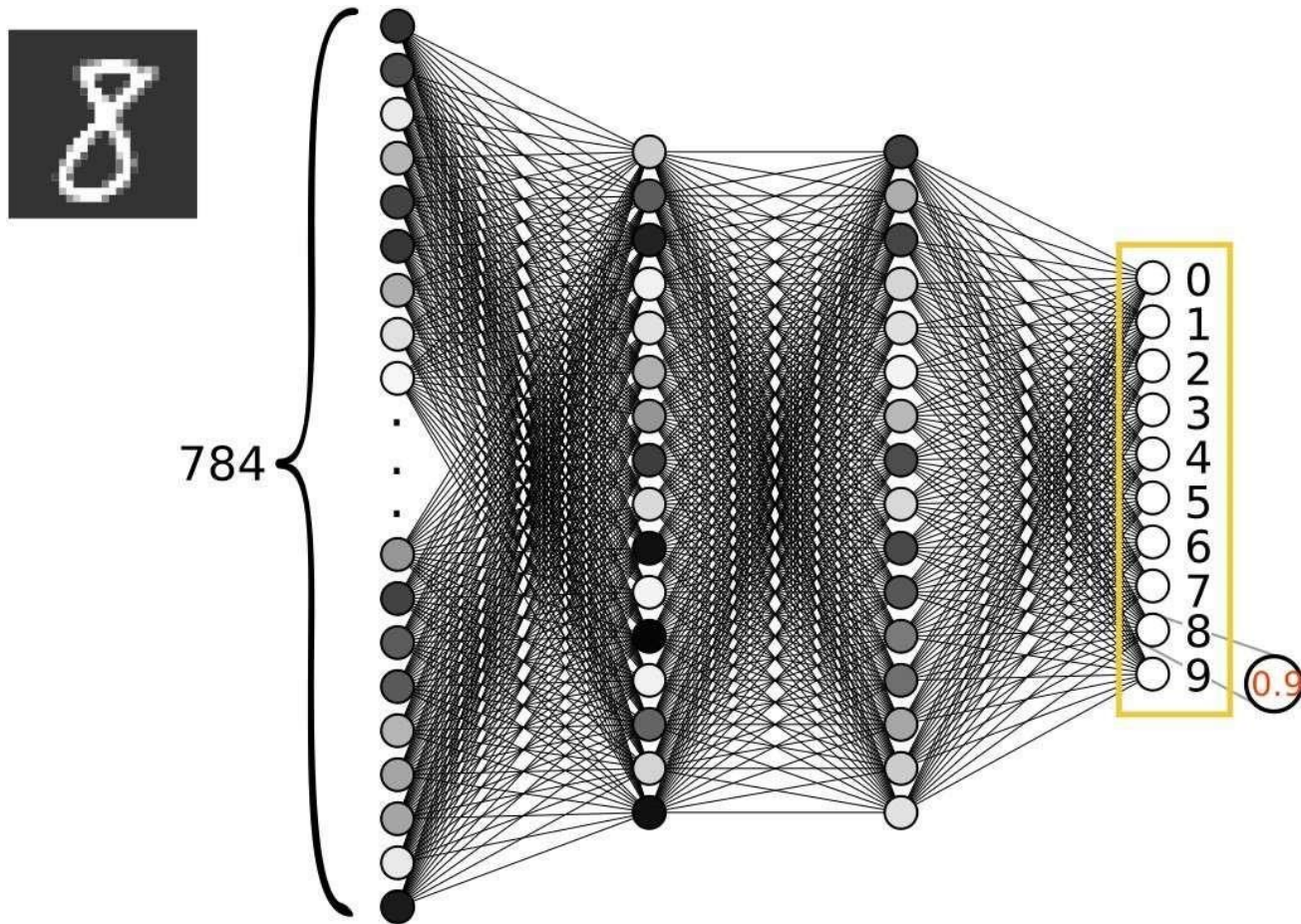
Rétegek

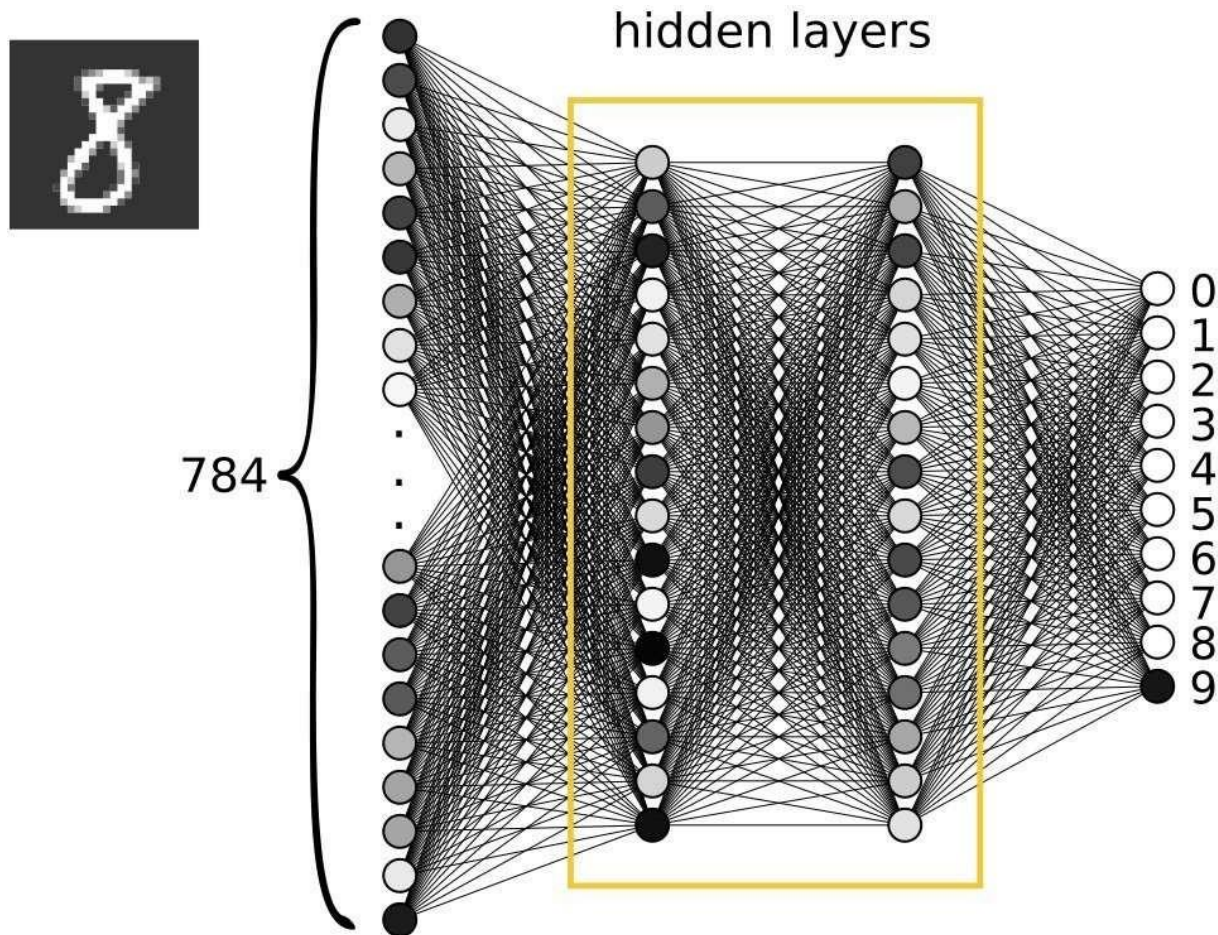
Kimeneti rétegek

Az eredményértékeket a kimeneti réteg aktiválásaként adjuk meg.

Rejtett rétegek

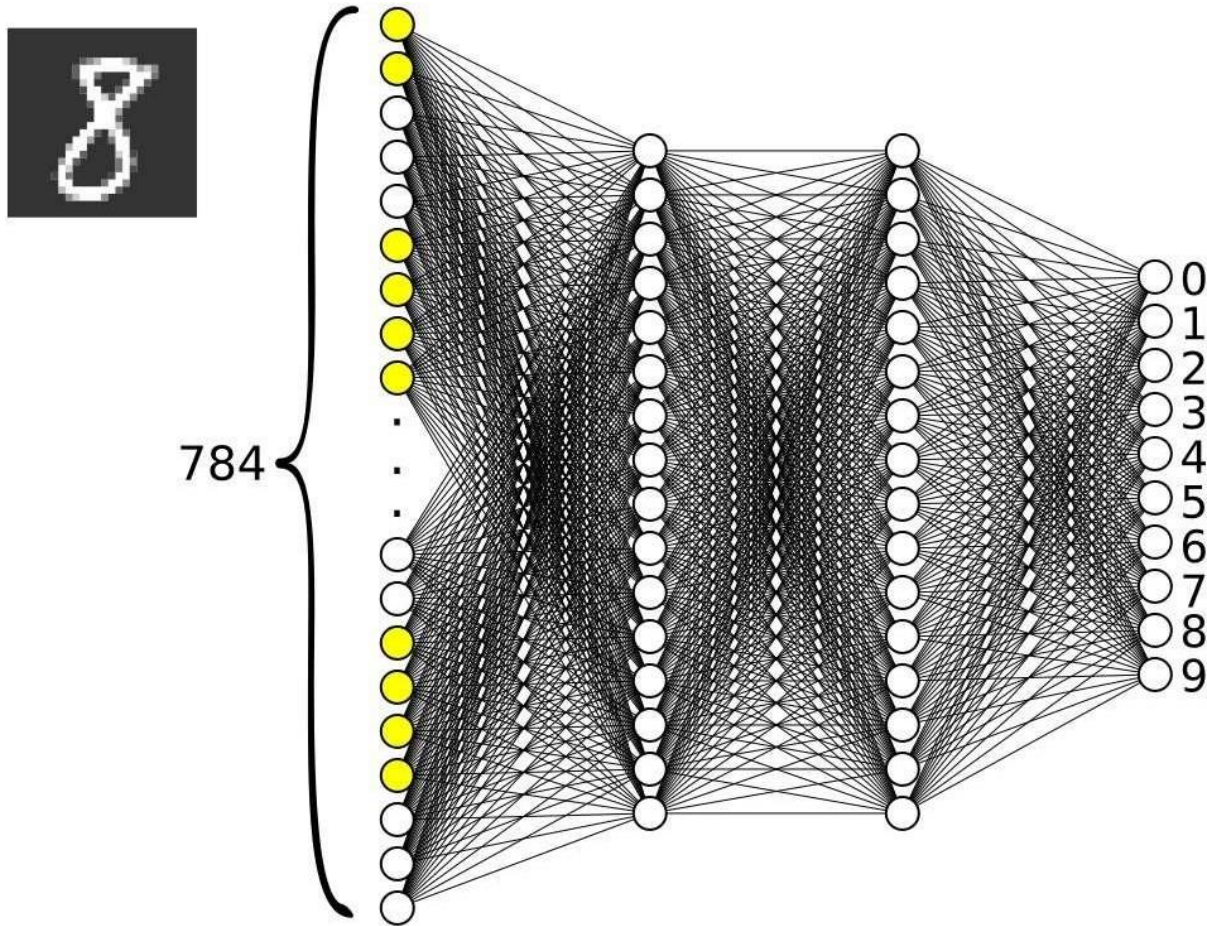
A bemeneti és kimeneti rétegek közötti rétegeket rejtett rétegeknek nevezzük.

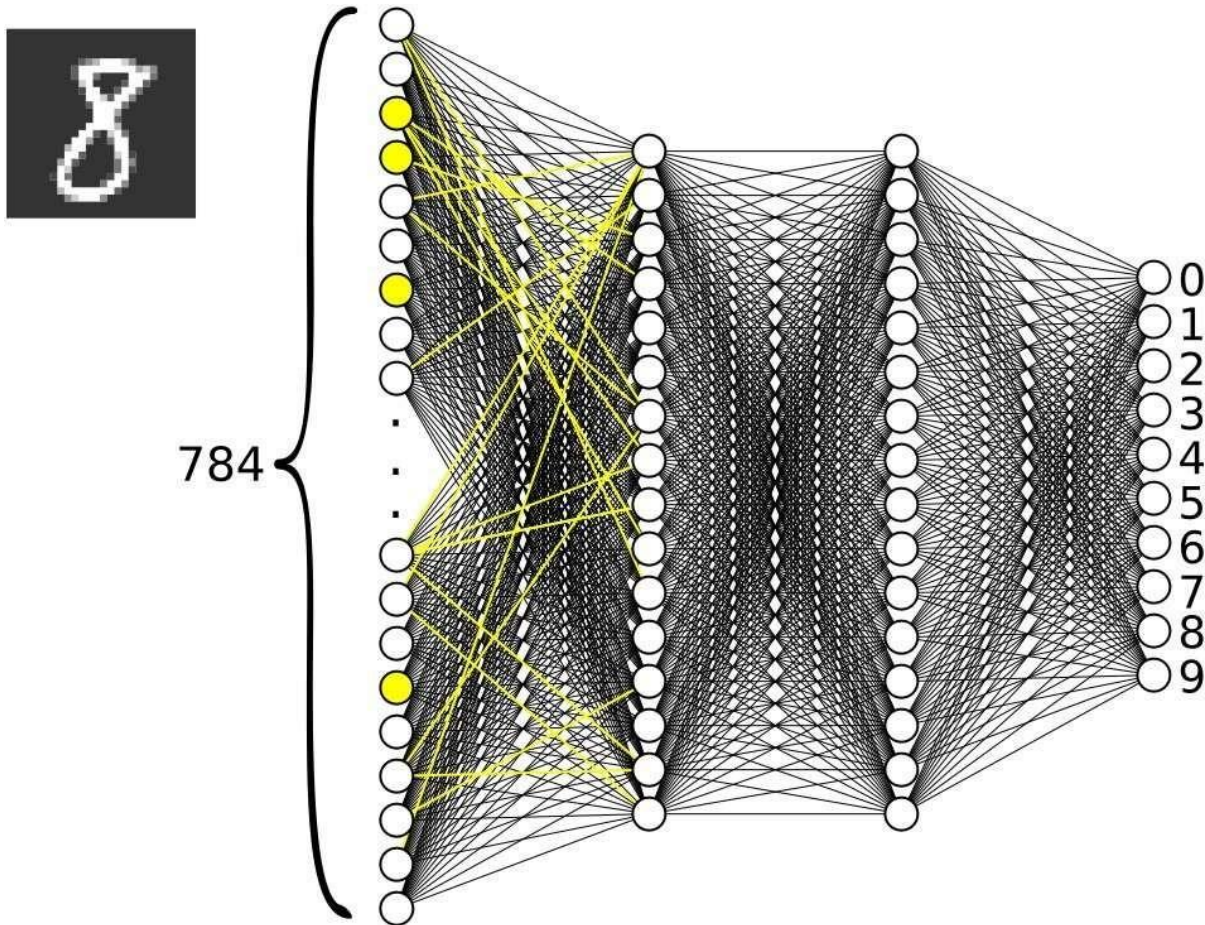
Adatáramlás a hálózaton keresztül

Az egyik réteg aktivációi a következő réteg bemenetei lesznek.

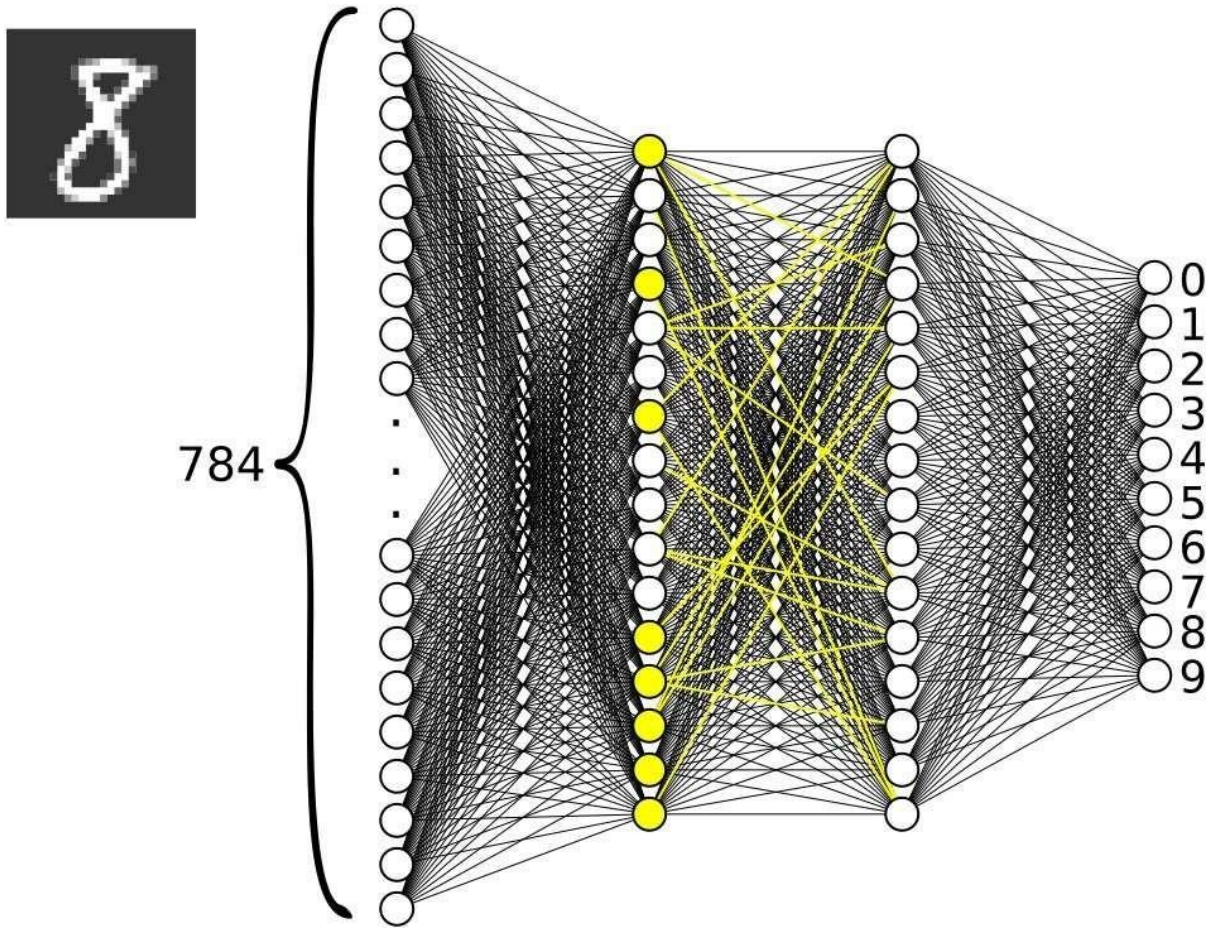
Adatáramlás a hálózaton keresztül

Így "áramlanak" az adatok a hálózaton keresztül, és így történik a számítási folyamat.

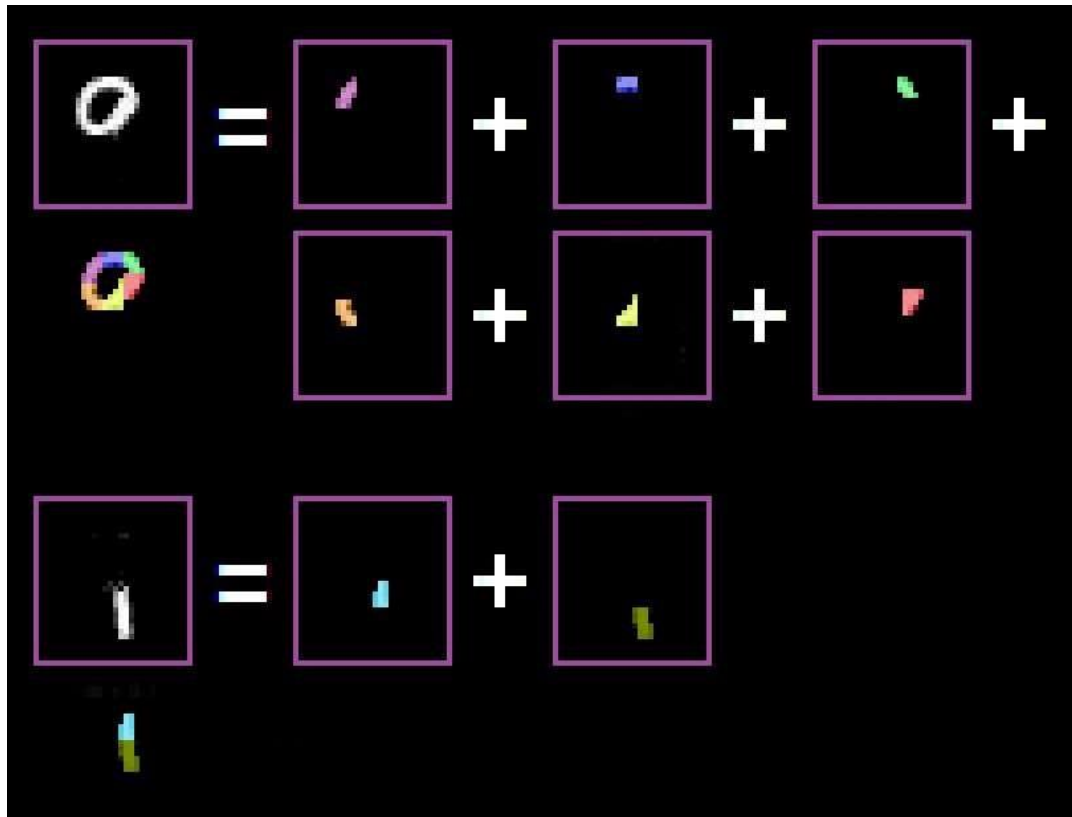

Adatáramlás a hálózaton keresztül

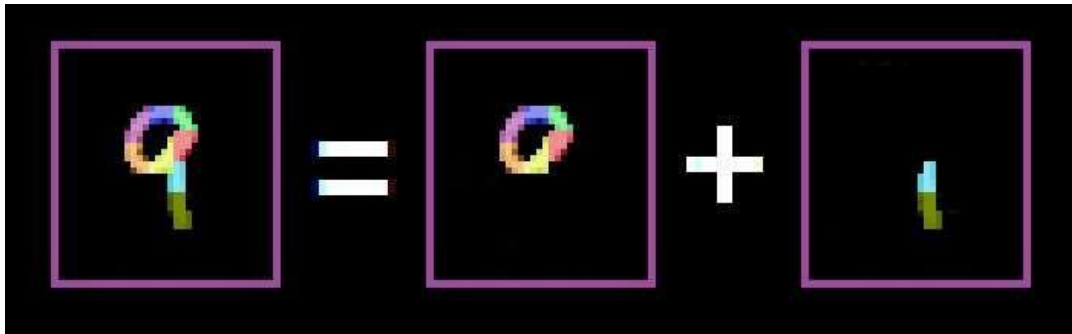
Összeállítás

Most nézzünk meg közelebbről néhány karaktert. Kisebb alapegységekből összeállítva képzelhetjük el őket.

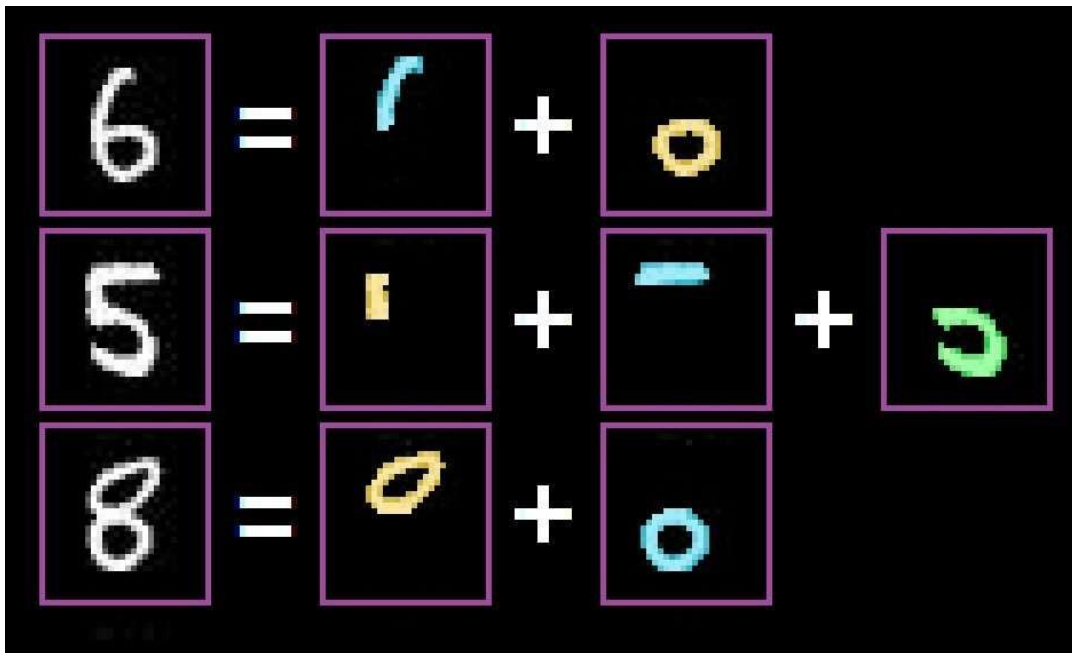

Összeállítás

Ezekből az összerakott egységekből viszont más, nagyobb egységeket is össze lehet rakni.

or:

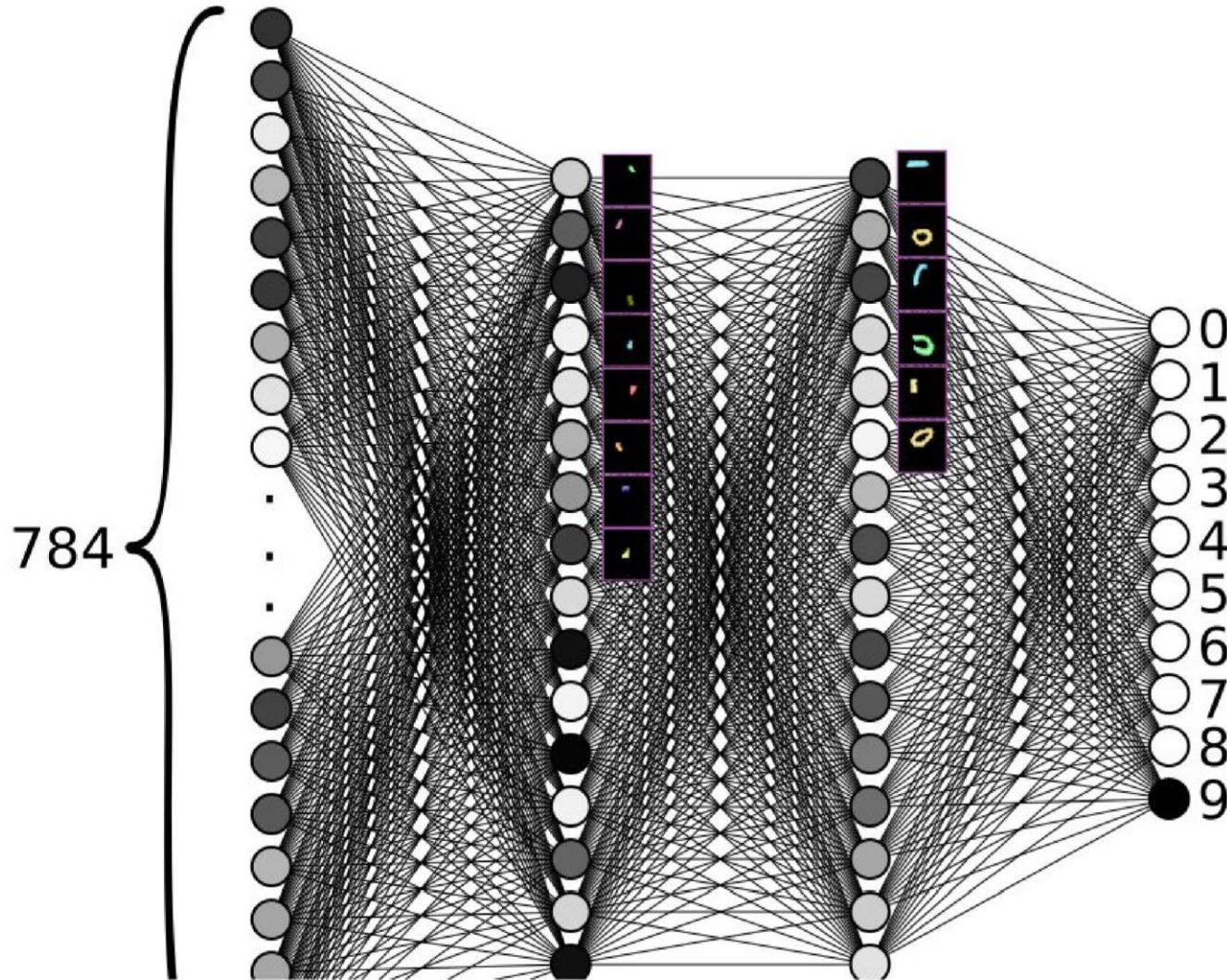
Rétegstruktúra és feldolgozási lépések

A neurális hálózat réteges szerkezetének egyik értelmezése az, hogy a különböző neuronok különböző feladatokra specializálódnak, és a különböző szintek különböző feldolgozási lépéseknek felelnek meg.

A bal oldali rétegekben lévő neuronok egyszerűbb mintákat kutatnak, a jobb oldali rétegekben lévő neuronok pedig bonyolultabb mintákat.

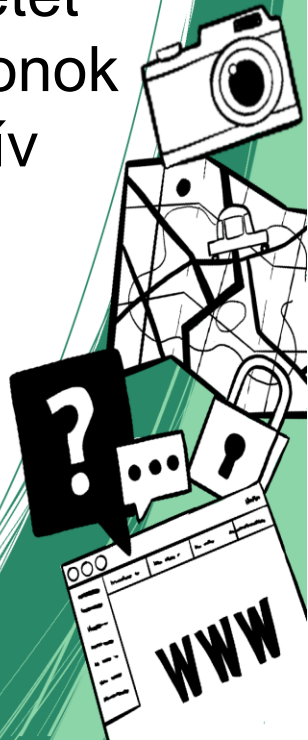

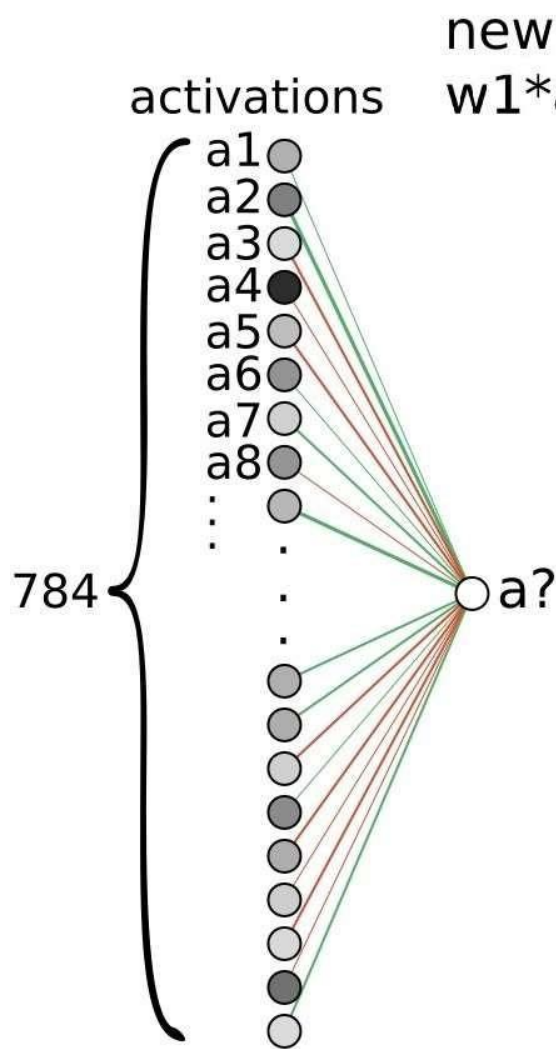
Fogadómező

A neuron összesíti az összes bejövő aktivációt. Az úgynevezett "receptív mező" a jobb oldalon látható. Ez a bemeneti neuronok azon területe, amely információt továbbít egyetlen továbbító neuronhoz. Ezért minden olyan súlyt, amely nem egyenlő 0-val (vagy összege valamilyen kis választott érték alatt van), figyelembe kell venni. Példánkban a vizsgált neuron receptív mezeje még mindig nagyon nagy, és a teljes bemeneti területet felölelheti. A (később kifejtett) képzés során azonban a neuronok mindegyike specializálódik bizonyos területekre, és a receptív mező összezsugorodik.

Fogadómező

new activation:

$$w1 \cdot a1 + w2 \cdot a2 + w3 \cdot a3 + \dots + wn \cdot an$$

weights

w1: 0.2

w2: 0.8

w3: -0.5

w4: -0.2

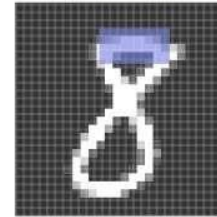
w5: -0.7

w6: 0.3

w7: 0.6

w8: 0.7

⋮

example for a possible
receptive field
of this neuron (blue)

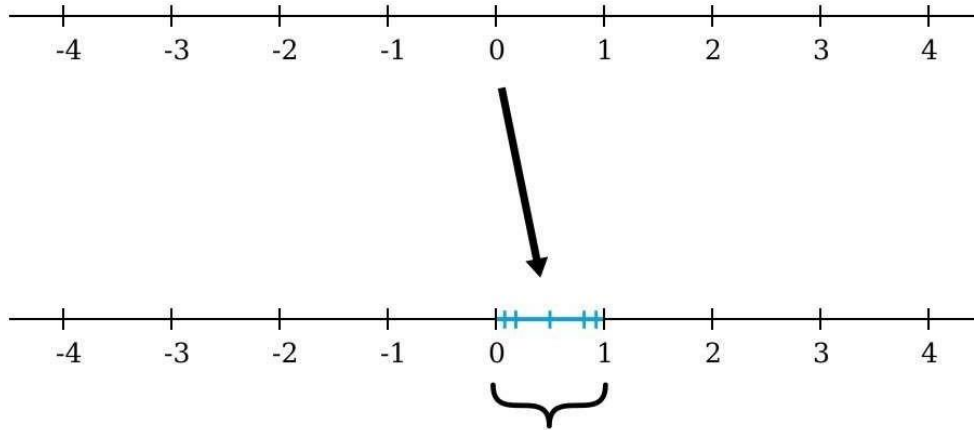
Korlátozó()-függvény

A hálózatban többlépcsős folyamat zajlik szorzásokkal és összegekkel. Az értékek könnyen (pozitív vagy negatív irányban) kicsúszhatnak a kezünkből (erősen növekedhetnek). Ezért egy „korlátozó()” függvényt fogunk használni, amely biztosítja, hogy az értékek mindig a 0 és 1 közötti tartományra korlátozódjanak. A már 0 és 1 közötti értékek alig vagy egyáltalán nem változnak, a túl nagy vagy túl kicsi értékeket pedig összenyomjuk, hogy a kívánt határok közé essenek.

Korlátozó()-függvény

$$w_1*a_1 + w_2*a_2 + w_3*a_3 + \dots + w_n*a_n$$

activations should be restricted to this range

Torzultság

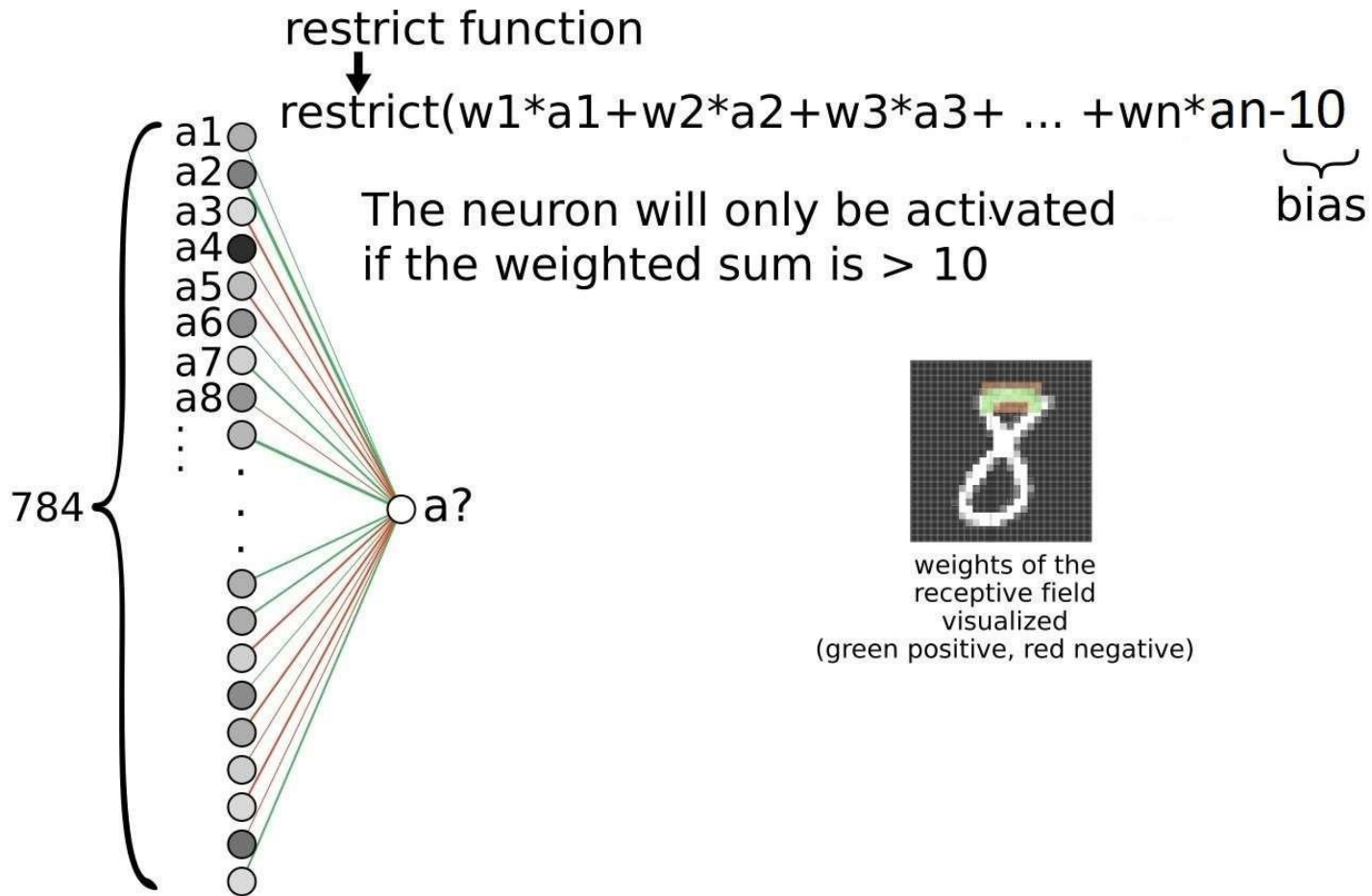
Van egy kiegészítés.

A neuronoknak lehet egy bizonyos torzultságuk.

Ez megnyilvánulhat bizonyos lassú ingerlékenységben (ekkor több bemenetre van szükség a neuron aktiválásához) vagy előingerlésre (ekkor kevesebb bemenetre van szükség a neuron aktiválásához).

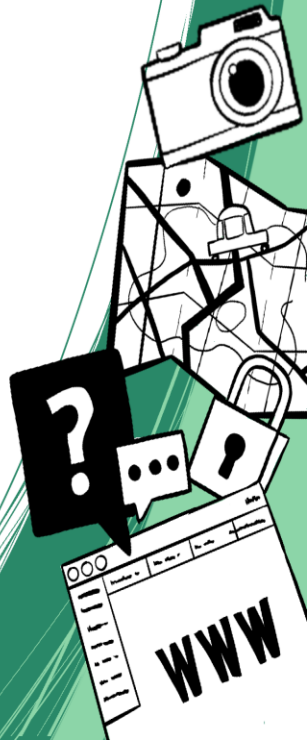
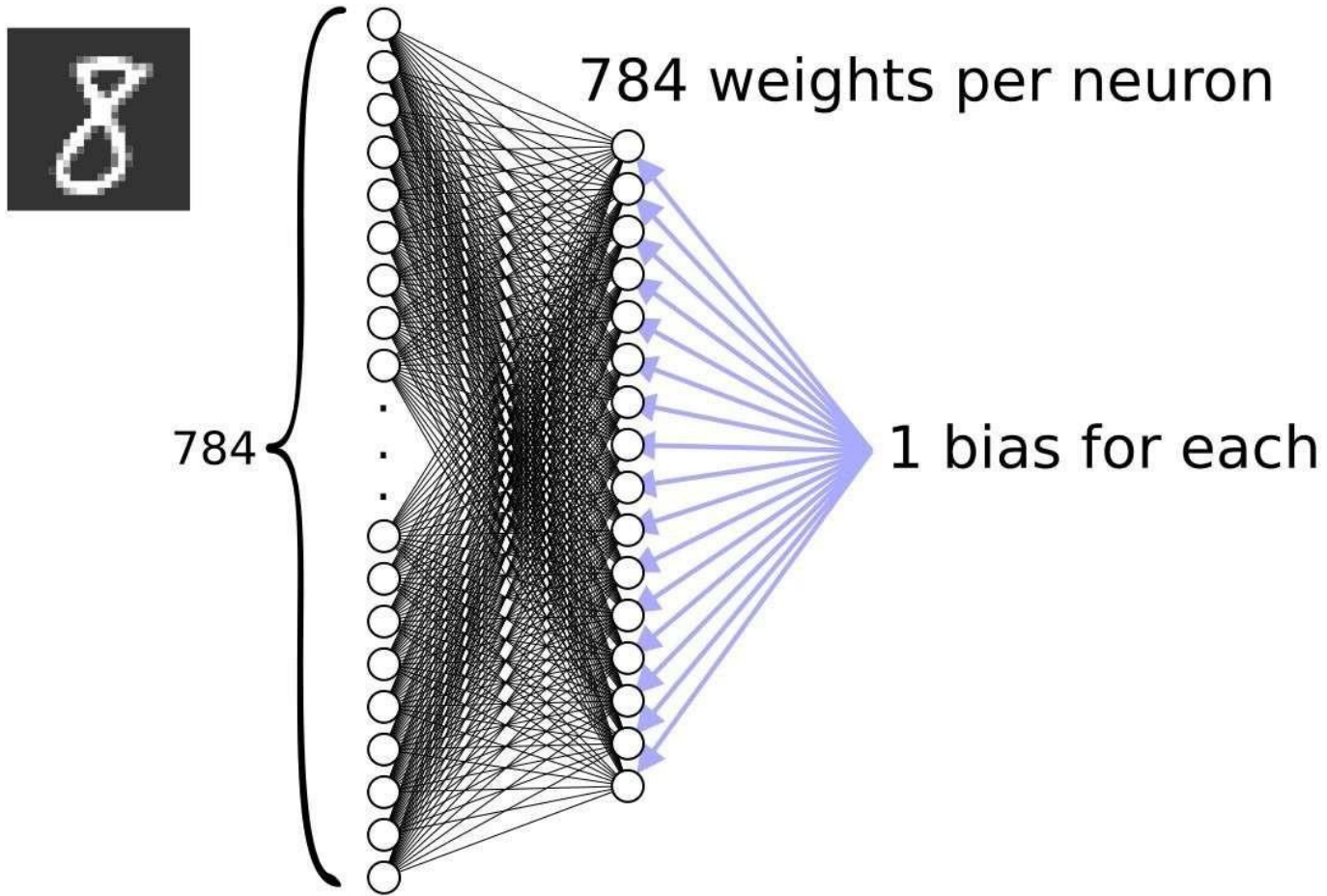

Torzultság

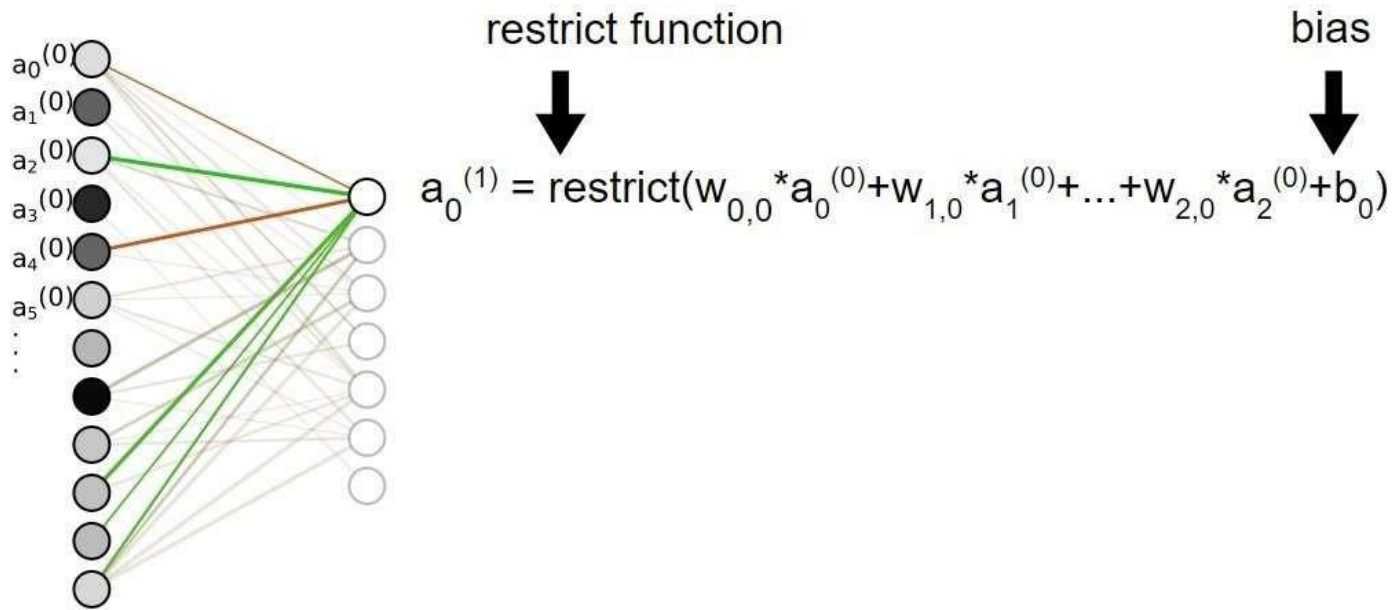

Torzultság

Teljes aktiválási függvény

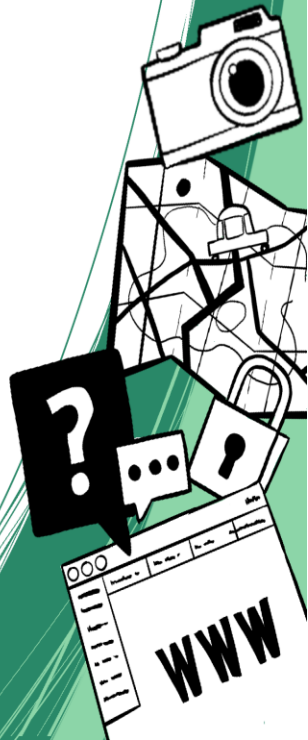
Összességében a következőket írhatjuk:

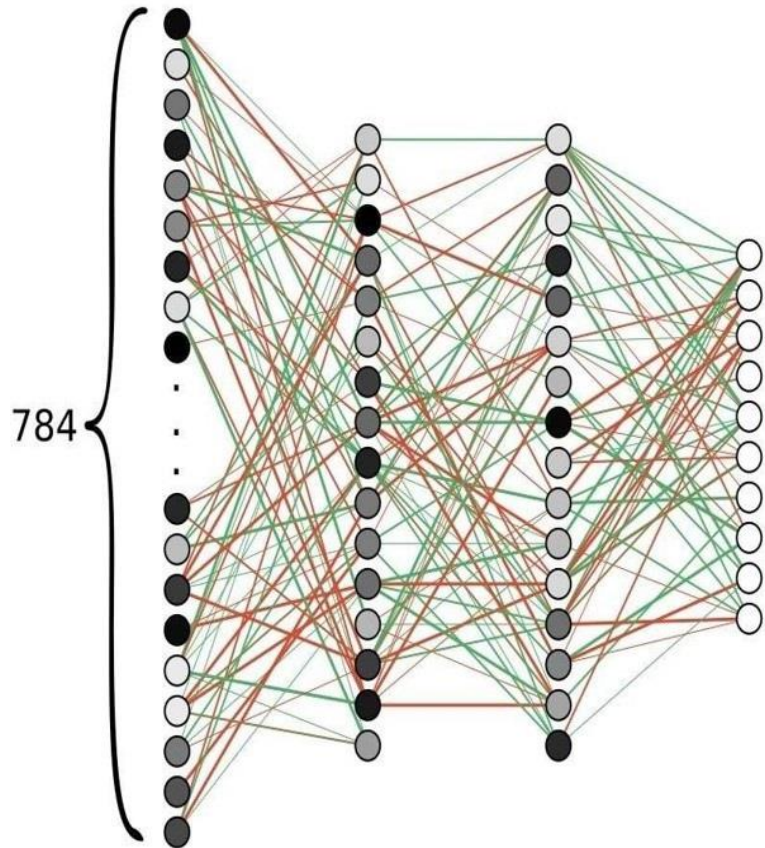

Feladatok

Keressük meg a válaszokat:

- Hol tárolja a neurális hálózat a tudását?
- Mi történik a tanulási folyamat során?
- Hány szabadsági foka van a neurális hálózatnak (ezek mind olyan paraméterek, amelyek a folyamat során változnak)?

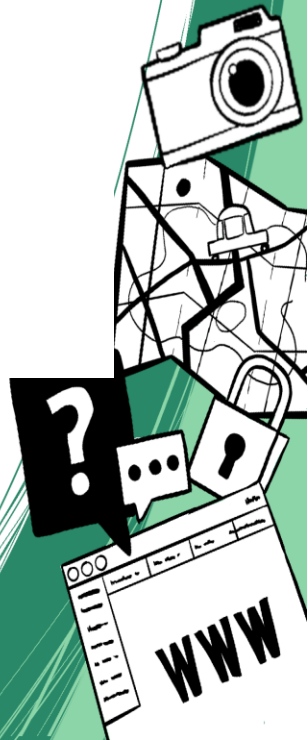

Exercises

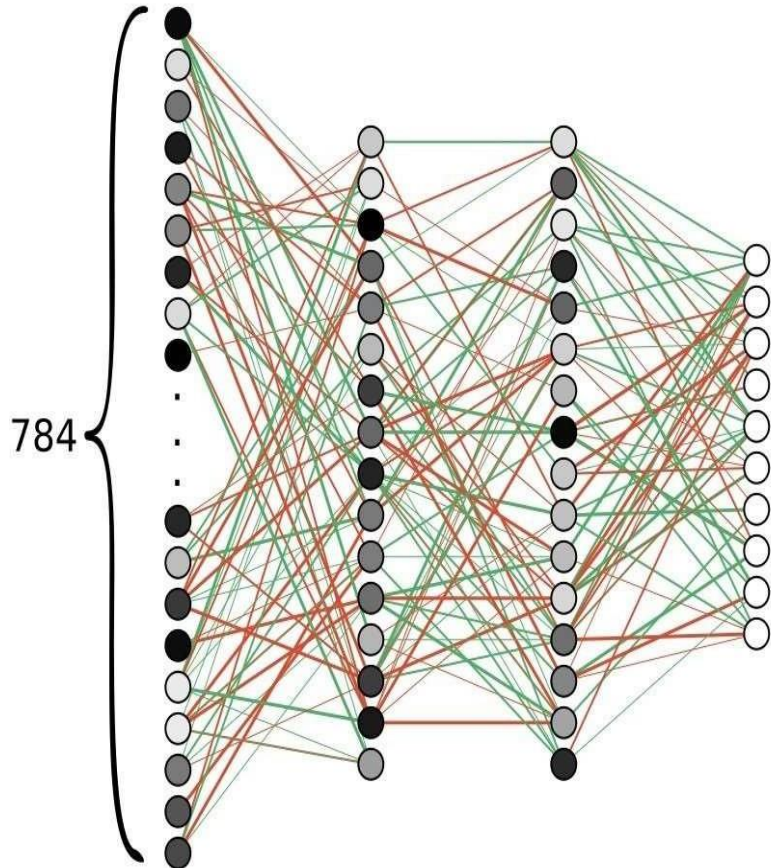
Where is the knowledge of a neural network stored?

What happens during the learning process?

How many degrees of freedom (these are all parameters that change during the process) does the neural network have?

Exercises

Where is the knowledge of a neural network stored?

In the weights and biases.

What happens during the learning process?

The weights and biases are adjusted (changed).

How many degrees of freedom (these are all parameters that change during the process) does the neural network have?

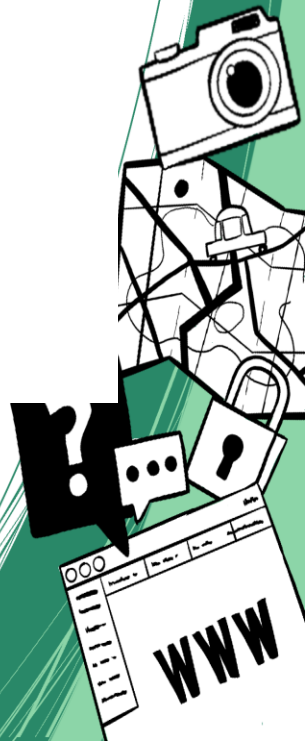
$$784 \cdot 16 + 16 \cdot 16 + 16 \cdot 10$$

weights

$$16 + 16 + 10$$

biases

$$13\ 002$$

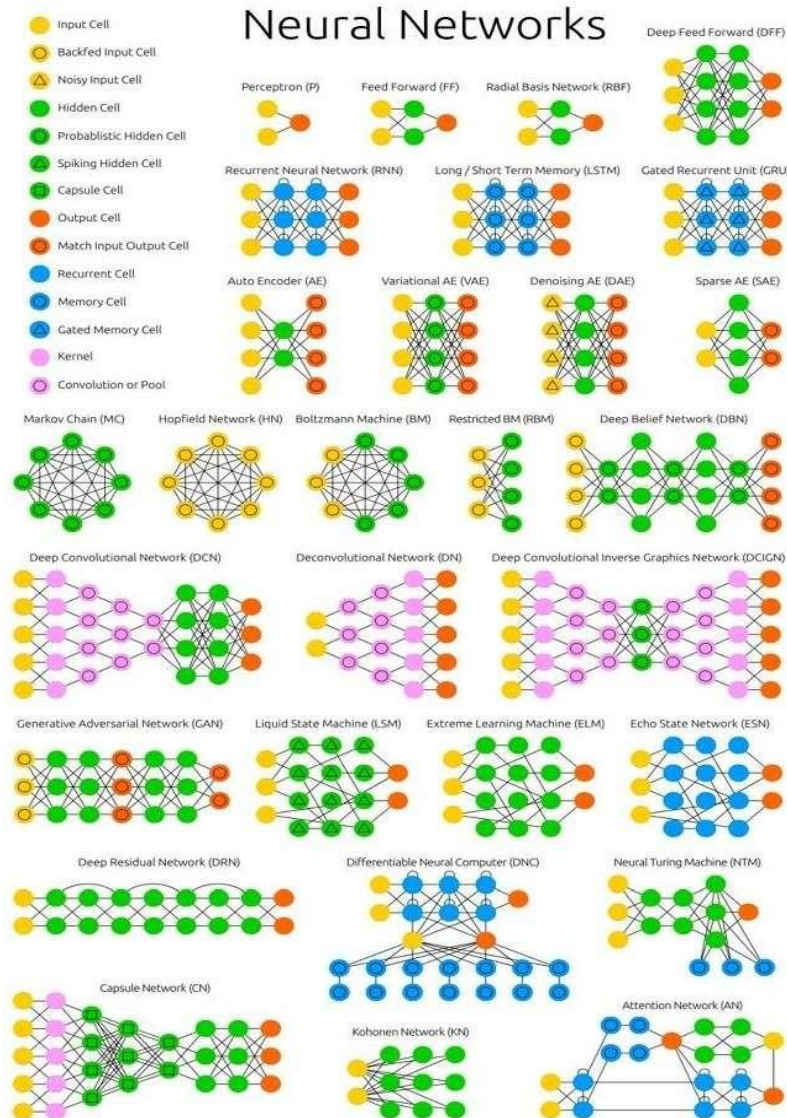
Hálózati intézkedések

Itt egy meglehetősen egyszerű és széles körben használt hálózattípust, a feed-forward hálózatot vizsgáltuk.

Számos és gyorsan növekvő számú különböző hálózati konfiguráció (topológia) létezik, amelyeket speciális alkalmazásokhoz használnak.

„Neural Network Zoo“

Stefan Leijnen and Fjodor van Veen

https://www.researchgate.net/publication/341373030_The_Neural_Network_Zoo/fulltext/5ebd3f60a6fdcc90d6752941/The_Neural-Network-Zoo.pdf

(CC BY) license
(<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

Linkek

De mi *az* a neurális hálózat? | 1. rész, Mély tanulás

<https://www.youtube.com/watch?v=aircAruvnKk>

